

Groen en Heem Actueel

Nr.4, december 2025

Nieuwsbrief van de vereniging Groen en Heem betrokken bij onze natuur en cultuurhistorie!

Correspondentieadres

Groen en Heem, Postbus 567, 5550 AN Valkenswaard
+31-(0)40-22 60 010, info@groenenheem.nl

Redactie

Bas Verbeek, (eindredactie en lay-out)
Lambert de Brouwer en Ton Zwerts (redactieleden)

Agenda

December
25 – 26 Kerstmis

Januari
1 Nieuwjaar

Maart
25 maart ALV

Wist u dat...

... het bestuur u fijne feestdagen en vooral een gezond 2026 wenst;
... de Algemene Ledenvergadering 2026 op woensdag 25 maart 2026 zal plaats vinden;
... tuincentrum Coppelmans opnieuw uitbreidt, echter zonder vergunning;
... bungalowpark 't Strijbos aan de Heikantstraat kap bomen in 2019 gaat compenseren;
... de sloop van de Mariakerk is begonnen voor de bouw van appartementen;
... IVN Valkenswaard-Waalre in het voorjaar van 2026 start met de jaarlijkse cursus 'Vogels herkennen voor beginners';
... herstelwerkzaamheden aan De Groote Meer in Valkenswaard van start zijn gegaan.
... heel wat boetes voor wildcrossers, loslopende honden en stroperij bij handhavingsacties in natuurgebieden in regio zijn uitgedeeld.
... Groen en Heem sinds maart van dit jaar iedere 3 maanden een halve pagina informatie levert in de Schakel en het Valkenswaard Weekblad en dat deze artikelen ook op de website te vinden zijn.

"Van het Bestuur"

Fijne feestdagen

Het bestuur van Groen en Heem dankt u voor uw steun en medewerking in het afgelopen jaar en wenst u fijne feestdagen en een gezond en voorspoedig 2026!

Algemene Leden Vergadering 2026

Op woensdagavond **25 maart 2026** zal de jaarlijkse Algemene ledenvergadering plaatsvinden. De agenda, aanvullende documenten en andere informatie zullen via een aparte Nieuwsflits aan de leden worden verzonden

Laatste oproep contributie 2025

Leden die de contributie voor 2025 ad **€ 10,-** nog niet hebben overgemaakt kunnen dit doen op banknummer **NL17TRIO0391081616**, ten name van Groen en Heem.

Nieuws en actualiteiten

Tuincentrum Coppelmans

In 2021 is Tuincentrum Coppelmans uitgebreid van zo'n 5.500 m² naar ca. 8.500 m², onder de voorwaarde dat uiterlijk in maart 2023 een landschappelijke inpassing zou zijn gerealiseerd. Het gebouw zou aan het zicht vanuit de natuurlijke omgeving worden onttrokken.

Tot op heden is het gebouw nog steeds prominent zichtbaar, met name aan de west- en zuidzijde. Inmiddels zou sprake zijn van

verharding van delen van het terrein, waar groen zou moeten komen, ten behoeve van parkeren voor leveranciers. Er is dus opnieuw sprake van een uitbreiding.

Een landbouwperceel aan de noordzijde is daartoe aangekocht. Dit behoort tot het cultuurhistorische open akkercomplex Loon. Daar zijn bomen aangeplant. De aanplant lijkt ons in strijd met de planologische bestemming.

Naar verluidt zijn de wijzigingen al gerealiseerd. Maar in dat geval is er afgeweken van het bestemmingsplan 2021 zonder dat er beslist is door middel van een omgevingsvergunning. Ook is niet duidelijk of en hoe voorzien is in de aanleg van een verplichte waterberging.

Bij de gemeente is een aangepast landschappelijk inpassingsplan ingediend. In het nieuwe plan wordt het gebouw nog steeds niet aan het zicht onttrokken, hetgeen ten tijde van de uitbreiding in 2021 wel de voorwaarde was. We zijn van mening dat deze handelwijze van het tuincentrum onacceptabel is. We zijn benieuwd hoe de gemeenten Waalre en Valkenswaard hiermee om zullen gaan.

Aanleg stroomkabels door Enexis

Enexis netbeheer gaat met nieuwe stroomkabels het elektriciteitsnetwerk tussen Eindhoven, Waalre en Valkenswaard versterken ten behoeve van de elektriciteitslevering. Zie onderstaande afbeelding. Bouwbedrijf Hurkmans voert, in opdracht van Enexis, de werkzaamheden uit.

De werkzaamheden vereisen verantwoorde uitvoering ter bescherming van met name de aanwezige natuurgebieden in Waalre en Valkenswaard. In Waalre vinden de werkzaamheden voor een belangrijk deel plaats langs het fietspad Oude Spoorbaan.

Met de gemeente Waalre, Enexis en Hurkmans heeft Groen en Heem in goed en constructief overleg kunnen waarborgen dat uitvoering ecologisch verantwoord zal plaatsvinden, waarbij ecologische afstemming met Groen en Heem en de gemeente Waalre plaatsvindt. Met de gemeente Valkenswaard heeft zo'n overleg helaas nog niet plaatsgevonden.

Bestemmingsplan Maastrichterweg 249-255

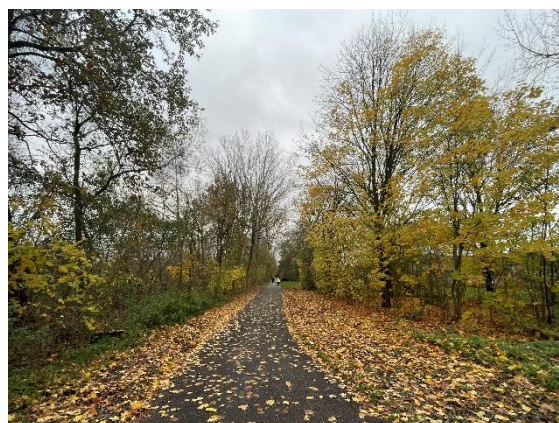
Er is nog geen datum vastgesteld voor de behandeling van het beroep tegen het bestemmingsplan bij de Raad van State.

Uiterlijk 1 januari 2026 worden uitspraken verwacht van de Rechtbank Oost-Brabant inzake een viertal beroepen. Deze beroepen betreffen onder meer het niet beschikken over een toereikende vergunning voor activiteiten bij Natura 2000-gebieden. Het paardencomplex is gelegen in de onmiddellijke nabijheid van Leenderbos, Grootte Heide & De Plateaux (waaronder de Malpie). Deze gebieden zijn zeer kwetsbaar en al overbelast door teveel stikstofdepositie. Zodra de uitspraken bekend zijn brengen we u op de hoogte.

Fietspad de Voort - Loonderweg

Eind augustus heeft de gemeente Valkenswaard een vergunning verleend voor de verharding voor een fietspad van het huidige, deels onverharde wandelpad. Het fietspad zou, naar wens van de provincie, een onderdeel moeten vormen van een fietspad langs de Dommel en de beekdalen vanaf Peer in België tot aan den Bosch.

Tijdens de informatieavond in augustus 2024 bleek dat ca 85-90% van de omwonenden tegen de aanleg van een nieuw fietspad is. Zij vrezen onwenselijke situaties indien het huidige pad getransformeerd wordt tot een officieel fietspad. Het huidige pad voldoet uitstekend aan de behoefte en wordt, zonder problemen, veel gebruikt door wandelaars, fietsers, rolstoelgebruikers, door mensen met rollators, etc.

De vergunning voorziet niet alleen in verharding en verbreding van het bestaande pad maar tevens in de aanleg van een nieuw wandelpad, parallel aan het huidige pad. Bestaande natuur wordt verkleind. De verharding en verbreding zijn niet toegestaan volgens geldende planologische regels. Ook is geen zorgvuldig en deugdelijk onderzoek gedaan naar de gevolgen voor flora en fauna van de aanlegwerkzaamheden en de toenemende intensivering van het gebruik en ongewenste recreatiedruk. Redenen voor Groen en Heem om bezwaar te maken.

Bungalowpark 't Strijbos, Heikantstraat Waalre

In 2019 is het bungalowpark 't Strijbos gerealiseerd aan de Heikantstraat in Waalre. Om de bungalows te kunnen bouwen moesten 25 forse bomen worden gekapt. De gemeente Waalre is akkoord gegaan met het plan onder de voorwaarde dat herplant zou plaatsvinden. Deze verplichting tot compensatie van de verloren gegane bomen werd opgenomen in de omgevingsvergunning voor de bouw van de bungalows.

De bungalows zijn inmiddels gerealiseerd maar aan de compensatieplicht is nog niet voldaan. Na actie van Groen en Heem is in goede afstemming door de gemeente Waalre een omgevingsvergunning verleend, met een nieuw compensatie-herplantplan. Als verplichting is in de vergunning opgenomen dat de in 2019 gekapte bomen alsnog worden gecompenseerd.

Paul Vermeulen, Jos Peters en Martin Schuurmans zijn klimaatburgemeesters van Valkenswaard

Tijdens de Klimaatweek (van 10 t/m 16 november) zetten drie inwoners van Valkenswaard – Paul Vermeulen (49), Jos Peters (74) en Martin Schuurmans (79) – zich in als zogenoemde klimaatburgemeesters om anderen te inspireren tot duurzamer gedrag. Hun deelname maakt deel uit van een landelijk initiatief waarin zo'n 300 Klimaatburgemeesters en honderden organisaties, bedrijven en gemeenten aandacht vragen voor klimaatbewuste keuzes.

Paul Vermeulen benadrukt dat hij vooral kijkt “naar wat wél kan, in plaats van wat niet kan” en dat verduurzaming “veel sneller moet”. Met zijn initiatief Slimmergroen wil hij Valkenswaard profileren als “de duurzaamste gemeente van Nederland”.

Jos Peters legt de nadruk op schone lucht en natuurbehoud: “De leefomgeving en luchtkwaliteit vragen om permanente actie.” Hij volgt bovendien de vervuiling van rivier De Dommel nauwlettend.

Martin Schuurmans deelt zijn expertise over klimaat en gedragsverandering, onder meer als adviseur bij de Technische Universiteit Eindhoven. Volgens hem is het doel “een duurzame toekomst waarin mens en natuur in harmonie samenleven.”

De Klimaatweek, georganiseerd door Klimaatstichting HIER, draait om lokale initiatieven — van energiebesparing tot buurtvergroening. Directeur Eva van der Weiden stelt: “Op lokaal niveau wordt de meeste verandering teweeggebracht. Klimaatburgemeesters organiseren en inspireren.”

De titel klimaatburgemeester is een eretitel, bedoeld om burgers die zich inzetten voor duurzaamheid een podium te geven, zonder formele rol binnen het gemeentebestuur.

Bron:

<https://valkenswaard24.nl/home/artikel/114344/Paul-Vermeulen-Jos-Peters-en-Martin-Schuurmans-zijn-klimaatburgemeesters-van-Valkenswaard>

Nationale Boomfeestdag in Waalre

Afgelopen woensdag 19 november vierden leerlingen van basisscholen in heel Nederland de nationale boomfeestdag. Leerlingen van De Drijfveer, De Meent, OBS Ekenrooi, Aalsterbos en De Wilderen deden ook mee. Zij zorgden er samen voor dat er struiken en bomen zijn aangeplant op De Meelberg.

De kinderen kregen assistentie van het groenteam van de gemeente Waalre, Ergon, Vebego Groen en vrijwilligers van de natuurwerkgroep van IVN. Wethouder Suzan van de Goor was ook aanwezig op deze feestelijke en actieve ochtend. Zij overhandigde alle deelnemende scholen een insectenhotel voor op het schoolterrein.

Het thema van dit jaar: Lekker leven met bomen Dit thema is gedurende het gehele Boomfeestdag Plantseizoen van 19 november 2025 tot 18 maart 2026, de leidraad voor diverse plantactiviteiten. De schaduw komt van de boom, net als het hout van het bankje en het papier van je boek. Bomen en struiken zorgen voor koelte, ontspanning, hernieuwbare grondstoffen en heerlijke vruchten en noten. Daar kunnen wij mensen van genieten. Ook veel soorten planten en dieren leven op of rondom bomen en struiken. We staan er niet dagelijks bij stil, maar met bomen om je heen is het leven gewoon veel fijner.

We hebben met 188 leerlingen 750 bomen geplant. Voor iedereen die mee heeft geholpen: bedankt voor de fijne hulp en betrokkenheid deze ochtend.

Bron:

<https://www.waalre.nl/nieuws/2025/11/24/nationale-boomfeestdag-in-waalre>

Gemeente kapt zieke en dode bomen in Valkenswaard

De gemeente Valkenswaard gaat de komende tijd op meerdere locaties zieke en dode bomen kappen. Volgens de gemeente is dat onvermijdelijk door de extreme weersomstandigheden van de afgelopen periode: langdurige regen heeft geleid tot zuurstofgebrek en wortelrot, waarna droogte de bomen verder heeft verzwakt.

“Door deze combinatie zijn veel bomen ernstig verzwakt of zelfs gestorven,” legt de gemeente uit. De aantasting van de wortels zorgt ervoor dat bomen onvoldoende water en voedingsstoffen kunnen opnemen, wat leidt tot stress, groeiachterstand en uiteindelijk sterfte.

De gemeente benadrukt dat veiligheid vooropstaat: “We zijn trots op het vele groen in Valkenswaard, maar zieke of dode bomen kunnen takken verliezen of omvallen. Om ongelukken te voorkomen, is het noodzakelijk deze bomen te verwijderen.”

Tegelijkertijd wordt gewerkt aan nieuwe aanplant. Waar mogelijk komen er nieuwe bomen terug, gekozen op basis van hun geschiktheid voor de veranderende klimaatomstandigheden. “Zo zorgen we ervoor dat Valkenswaard groen, veilig en leefbaar blijft. Nu en in de toekomst.”

Bron:

<https://valkenswaard24.nl/home/artikel/114151/Gemeente-kapt-zieke-en-dode-bomen-in-Valkenswaard>

Waterschap De Dommel laat in beken en sloten komende winter meer begroeiing staan

Waterschap De Dommel past deze winter voor het eerst een nieuwe aanpak toe bij het onderhoud van beken en sloten. Op veel plaatsen blijft meer begroeiing staan, en op veel oevers wordt pas weer gemaaid na 15 juli 2026. Dit gebeurt volgens een nieuwe gedragscode die rekening houdt met zowel waterveiligheid als biodiversiteit.

Dagelijks bestuurslid Martijn Tholen licht toe: “We houden dit jaar extra goed in de gaten of

het water voldoende kan doorstromen. Waar de kans op schade door wateroverlast groot is, kunnen we alsnog besluiten om beken of sloten volledig te maaien.”

De nieuwe werkwijze moet leiden tot meer biodiversiteit. Door niet alles kaal te maaien, blijft het leefgebied van soorten als libellen, vissen en vogels beter behouden. Tegelijkertijd wordt op sommige plekken juist vaker gemaaid om de doorstroming van water te garanderen. Het waterschap onderhoudt alleen de zogeheten A-watergangen. Voor kleinere sloten, de B-watergangen, zijn aangrenzende grondeigenaren verantwoordelijk. Zij moeten de slootbodem vrijhouden van begroeiing en zorgen dat duikers en waterdoorvoer niet verstopt raken.

Vanaf 1 december controleert Waterschap De Dommel of eigenaren hun slootonderhoud goed uitvoeren. Als onderhoud achterblijft, ontvangen zij een brief met instructies en een termijn om dit te herstellen. Zo wil het waterschap samen met bewoners zorgen voor een veilig en goed functionerend watersysteem.

Bron:

<https://valkenswaard24.nl/home/artikel/114072/Waterschap-De-Dommel-laait-in-beken-en-sloten-komende-winter-meer-begroeiing-staan>

Sloop van deel van Mariakerk in Valkenswaard van start: 'Er wordt wat afgesloten'

De sloop van de Mariakerk in Valkenswaard is begonnen, waarmee een belangrijk stuk katholieke geschiedenis uit het dorp verdwijnt. Ook voor de vrijwilligers die al decennialang op maandagochtend in de kerk bijeenkwamen, betekent dit het einde van een traditie. “We zijn overvallen met het bericht dat het afgelopen is. We hadden gedacht dat het nog een maand zou duren,” vertelt een van hen.

Rond de kerk zijn inmiddels hekken geplaatst en de eerste bomen en struiken zijn verwijderd. Binnen heerst een weemoedige sfeer. De vrijwilligers, die jarenlang zorgden

voor het onderhoud van kerk, kapel en tuin, komen voor de laatste keer samen — met koffie, gebak en herinneringen. “Er wordt nou een dinges afgesloten, hè,” zegt iemand met een glimlach.

De groep, inmiddels meer vriendengroep dan werkgroep, blikst terug op tientallen jaren van betrokkenheid. Oude anekdotes komen boven, zoals over het luiden van de klok of het opzetten van de kerststal. Die kerststal zal dit jaar niet meer verschijnen; de beelden zijn inmiddels verspreid over andere kerken van de Heilige Willibrordusparochie.

Twee vertegenwoordigers van het kerkbestuur komen langs met bloemen en cake om de vrijwilligers te bedanken. Voor de laatste keer klinken Marialiederen door de lege kerk, terwijl het pijporgel nog één keer bespeeld wordt. De voorste rij orgelpijpen zal worden bewaard en hergebruikt in een ander kerkgebouw.

De vrijwilligers worden uitgenodigd om hun maandagochtendsamenkomsten voort te zetten in de pastorie aan de Markt — een symbolische voortzetting van hun verbondenheid met de geloofsgemeenschap, ook nu de Mariakerk zelf verdwijnt.

Bron:

<https://valkenswaard24.nl/home/artikel/114302/Sloop-van-deel-van-Mariakerk-in-Valkenswaard-van-start-Er-wordt-wat-afgesloten>

Herstelwerkzaamheden aan De Grootte Meer in Valkenswaard van start: 'Eindelijk'

De gemeente Valkenswaard is gestart met de herstelwerkzaamheden aan De Grootte Meer aan de Merendreef. De aannemer is deze week begonnen met de voorbereidingen, zoals het plaatsen van hekwerk en het verwijderen van beplanting om het terrein toegankelijk te maken.

De Grootte Meer is een oud ven dat ooit deel uitmaakte van een groter natuurgebied met bos en heide. Door de jaren heen is het gebied steeds verder drooggefallen en overwoekerd geraakt, terwijl een dikke, voedselrijke sliblaag zich op de bodem heeft gevormd. Hierdoor kregen dominante plantensoorten de overhand, ten koste van de biodiversiteit.

Wethouder Bram Bots (Dommeland, natuur- en landschapsontwikkeling) is enthousiast over de start van het project: "Eindelijk kunnen we hier weer een echt 'groot meer' van maken. Zo stimuleren we de biodiversiteit en behouden we de natuurwaarden van dit gebied voor de toekomst. Bovendien helpt de herinrichting om extreme neerslag beter op te vangen en wateroverlast in woonstraten te voorkomen."

Vanaf 3 november wordt het resterende water weggepompt zodat het slib kan indrogen. Daarna volgt het ontgraven van de bagger en het aanbrengen van een nieuwe leemlaag, waarna het gebied opnieuw wordt ingericht.

De werkzaamheden duren naar verwachting tot februari 2026 (week 7), afhankelijk van de weersomstandigheden. Hoewel er geen wegafsluitingen nodig zijn, vraagt de gemeente

extra aandacht voor de verkeersveiligheid op de Merendreef, waar veel (brom)fietsers rijden richting Scholengemeenschap Were Di.

Bron:

<https://valkenswaard24.nl/meer/gemeente/artikel/113983/Herstelwerkzaamheden-aan-De-Grootte-Meer-in-Valkenswaard-van-start-Eindelijk>

Ontdek de vogelwereld: leer vogels herkennen met deze cursus in Valkenswaard

De Vogelwerkgroep van IVN Valkenswaard-Waalre organiseert in het voorjaar van 2026 de jaarlijkse cursus 'Vogels herkennen voor beginners'. De cursus is bedoeld voor iedereen die interesse heeft in vogels en bestaat uit vier lesavonden en zes veldexcursies naar vogelrijke gebieden in de regio.

De cursusavonden vinden plaats op dinsdag 24 februari, 10 maart, 7 april en 12 mei, telkens van 19.30 tot 22.00 uur. De veldexcursies zijn gepland op zaterdagochtenden: 28 februari, 14 en 21 maart, 11 en 25 april, en 16 mei. Tijdens de excursies wordt in groepjes gewerkt onder begeleiding van leden van de vogelwerkgroep. Zij helpen deelnemers de vogels die in de cursus zijn behandeld te herkennen en geven uitleg over de biotopen van de vogels.

De cursus kost 47,50 euro per persoon. IVN-leden betalen 40 euro per persoon. Wie eerst lid wordt van IVN kan direct van de ledenkorting gebruikmaken. Informatie over lidmaatschap is te vinden op de contactpagina van IVN Valkenswaard-Waalre. Voorrang wordt gegeven aan cursisten die de cursus nog niet eerder hebben gevolgd.

De cursus start bij minimaal 14 deelnemers en heeft maximaal 22 deelnemers. Op de vier cursusavonden komen de volgende onderwerpen aan bod:

- Algemene inleiding, vogelgidsen, verrekijkers en telescopen
- Uiterlijke kenmerken en zang per soort
- Aanwezigheid: waar en wanneer zijn welke vogels in onze regio aanwezig

De cursus vindt plaats bij natuureducatiecentrum D'n Nieuwe Hof aan Bosstraat 25 in Valkenswaard.

Aanmelden of vragen kan per e-mail bij Esther van Daal: esthervdaal1968@gmail.com.

Bron:

<https://valkenswaard24.nl/home/artikelen/artikel/113863/Ontdek-de-vogelwereld-leer-vogels-herkennen-met-deze-cursus-in-Valkenswaard>

Steen van afgebroken Valkenswaardse kerk is 'weer thuis': 'Die moest ergens een plek krijgen'

Op 27 oktober werd in Valkenswaard de eerste steen van de voormalige Sint Jozefkerk opnieuw geplaatst op het plantsoen aan de Willibrorduslaan, waar de kerk tot 1990 stond. Het initiatief kwam van Henk van Mierlo en Evert Brom, samen met wethouder Bram Bots.

Bots benadrukte dat Valkenswaard niet alleen haar geschiedenis fysiek wil laten zien, maar ook de verhalen levend wil houden. De steen werd teruggevonden in de tuin van Brom en kreeg nu een blijvende plek “waar hij thuishoort”.

De Sint Jozefkerk, ontworpen door architect Korteweg, was een modernistisch gebouw met een trapeziumvorm, veel beton en een losstaande toren die de bijnaam “wasknijper” kreeg. Het had een indrukwekkende glas-in-betongevel van kunstenaar Pieter Wiegiersma en stond bekend om zijn uitstekende akoestiek.

Na de afbraak in 1990 belandde de steen eerst bij de Antoniuskerk, en later bij Brom thuis. Nu is hij terug op historische grond, dicht bij het appartementencomplex Jozefhaeghe, dat op de plaats van de kerk staat. Tijdens de herplaatsing werden herinneringen gedeeld door onder anderen leden van Heemkundekring Weerderheem en bewoners van de wijk Geenhoven.

Bron:

<https://valkenswaard24.nl/home/artikelen/artikel/113855/Steen-van-afgebroken-Valkenswaardse-kerk-is-weer-thuis-Die-moest-ergens-eeen-plek-krijgen>

Waterschap tekent beroep aan tegen Belgische vergunning Nyrstar: 'We willen een schone Dommel'

Waterschap De Dommel tekent administratief beroep aan tegen de nieuwe Belgische vergunning voor metaalverwerker Nyrstar in Pelt. De Vlaamse provincie Limburg verleende toestemming om stoffen als sulfaat, chloride, seleen en thallium te lozen, maar volgens het waterschap zijn de normen nog te ruim om in 2027 de Europese waterkwaliteitsdoelen (KRW) te halen.

De lozingen van Nyrstar komen via een beek in de Dommel terecht en beïnvloeden direct de waterkwaliteit van de Dommel. Ondanks een negatief advies van het waterschap en de provincie Noord-Brabant verleende Vlaanderen toch de vergunning. Daarom legt De Dommel de zaak nu voor aan de Vlaamse minister.

Het waterschap benadrukt dat het beroep geen breuk betekent met de Belgische partners, maar juist moet leiden tot een schonere Dommel. Samen met de provincie en de omliggende gemeenten wordt gewerkt aan een gezamenlijke aanpak. Het beroep wordt deze week ingediend, en in november volgt meer duidelijkheid over het vervolg.

Bron:

<https://valkenswaard24.nl/home/artikelen/artikel/113328/Waterschap-tekent-beroep-aan-tegen-Belgische-vergunning-Nyrstar-We-willen-eeen-schone-Dommel>

Stugge bever in Dommelen houdt waterschap bezig en herbouwt zijn gesloopte dam.

In Dommelen heeft een vasthoudende bever het Waterschap De Dommel flink beziggehouden. Nadat medewerkers een beverdam hadden verwijderd om overlast bij hoogwater te voorkomen, liet het dier zich niet kennen: binnen enkele dagen was de dam alweer volledig herbouwd.

Volgens het waterschap worden bevers regelmatig gezien in het werkgebied. In natuurgebieden vormen ze geen probleem, maar in bebouwde omgevingen kunnen hun dammen de waterafvoer belemmeren. Daarom werd besloten om in Dommelen in te grijpen, na overleg met de ecooloog van het waterschap.

“Bevers zijn belangrijk voor de natuur, maar hun bouwwerken kunnen risico’s opleveren voor waterbeheer,” aldus het waterschap. De organisatie zoekt daarom voortdurend naar “een balans tussen dierenwelzijn en waterveiligheid.”

Bron:

<https://valkenswaard24.nl/home/artikel/114227/Stugge-bever-in-Dommelen-houdt-waterschap-bezig-en-herbouwt-zijn-gesloopte-dam>

Sierlijke trek boven de Strabrechtse Heide: kraanvogels op reis

Boven de Strabrechtse Heide vond onlangs een indrukwekkende kraanvogeltrek plaats. Schaapherder Riaan Strijdom, afkomstig uit Zuid-Afrika en al tien jaar herder in Heeze, filmde hoe grote groepen kraanvogels over het

heidegebied trokken — een moment dat hem deed denken aan zijn geboorteland.

De Strabrechtse Heide (circa 1.850 hectare) is al jaren een belangrijke rust- en pleisterplaats voor deze trekvogels. Tijdens voorjaars- en najaarstrek gebruiken de dieren vaste vennen zoals het Beuven, Grafven, Henneven en Marijkeven, en ook omliggende landbouwgronden en bosranden om te foerageren.

De kraanvogel is een grote, opvallende soort van 110–120 cm hoog met rood-witte koptekening en luid trompetterende roep. De groepen vliegen in karakteristieke V-formatie. Op 6 november werden in het gebied grote aantallen gemeld: onder meer 75, 80, 185 en 200 vogels.

Het natuurgebied is toegankelijk voor bezoekers, maar kent afsluitingen tussen 15 oktober–15 november (trekperiode) en 15 maart–15 juli (broedseizoen) om verstoring te voorkomen. Rust en goed beheer zijn essentieel, omdat kraanvogels gevoelig zijn voor menselijke aanwezigheid en lichtverstoring.

Bron:

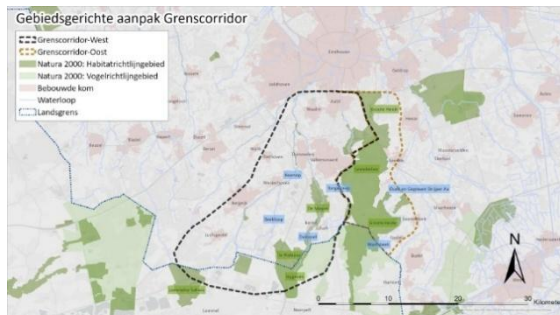
<https://heeze-leende24.nl/home/artikel/114209/Sierlijke-trek-boven-de-Strabrechtse-Heide-kraanvogels-op-reis>

Cranendonck haakt aan bij aanpak voor toekomstbestendig buitengebied

De gemeenten Cranendonck, Geldrop-Mierlo en Heeze-Leende sluiten zich aan bij de gebiedsgerichte aanpak Grenscorridor, samen met Brabants Landschap en Brabant Water. Hierdoor wordt de gezamenlijke verkenning van de opgaven aan de oostzijde van Leenderbos, Groote Heide en De Plateaux versneld. Het doel is een toekomstbestendig, veerkrachtig buitengebied, waarin natuur, water, landbouw en leefomgeving beter in balans komen.

Volgens bestuursvoorzitter Renée Hoekman laat de uitbreiding zien dat alle opgaven sterk met elkaar verbonden zijn en alleen in

samenhang kunnen worden aangepakt. Binnen Grenscorridor wordt gewerkt via meerdere sporen: een meerjarig gebiedsprogramma, zes deelgebieden waar inwoners en ondernemers worden betrokken, en ondersteuning van agrariërs die willen doorgaan of stoppen — met grondbeschikbaarheid als cruciale factor. In de westelijke deelgebieden (Bergeijk, Valkenswaard, Waalre) zijn gebiedsteams al actief en aangevuld met ingenieursbureaus. Voor Valkenswaard-Zuid en de Grenspaal in Bergeijk volgt binnenkort een brede uitnodiging voor een gesprek.

Voor Grenscorridor-Oost wordt toegewerkt naar een afsprakenkader vergelijkbaar met dat van de westzijde, waarin onder meer staat dat water en bodem leidend zijn en grondposities gezamenlijk worden ingezet.

Grenscorridor omvat samenwerking tussen gemeenten, natuurorganisaties, agrariërs, Brabant Water, provincie Noord-Brabant, Vlaamse overheid en Waterschap De Dommel. De partners richten zich op natuurherstel, waterkwaliteit, drinkwaterbescherming, toekomstbestendige landbouw, stikstofreductie, natuur & recreatie, woningbouw, energie en mobiliteit. Dit jaar moet dit leiden tot een uitvoerbaar maatregelenpakket per deelgebied.

Bron:

<https://cranendonck24.nl/home/artikel/114585/Cranendonck-haakt-aan-bij-aanpak-voor-toekomstbestendig-buitengebied>

Boetes voor wildcrossers, loslopende honden en stroperij bij handhavingsacties in natuurgebieden in regio

In meerdere natuurgebieden in de regio is onlangs een grootschalige handhavingsactie uitgevoerd door boa's van onder meer Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Brabants Landschap, SSIB en de gemeente Heeze-Leende. Volgens *Valkenswaard24* werden daarbij verschillende overtredingen geconstateerd.

Er zijn boetes uitgedeeld voor onder meer loslopende honden, wildcrossers, mountainbikers buiten de paden, eenvoudige stroperij en verkeerd parkeren. Daarnaast hielden de toezichthouders controles op jachtactiviteiten, dronegebruik, 4x4-ritten, houtkap en het plukken van gageel.

De actie werd uitgevoerd in een groot gebied van ongeveer *6000 hectare*, waaronder het Leenderbos, de Strabrechtse Heide, Valkenhorst, Stevensbergen, De Plateaux en diverse gemeentebossen. Deze gebieden bestaan uit een mix van heide, bos en natte hooilanden.

Boswachter Erik Schram noemt de gezamenlijke inzet geslaagd. Hij laat weten dat de betrokken organisaties "tevreden terugkijken op de actie", aldus de berichtgeving.

Bron:

<https://valkenswaard24.nl/home/artikel/114929/Boetes-voor-wildcrossers-loslopende-honden-en-stroperij-bij-handhavingsacties-in-natuurgebieden-in-regio>

Informatief

Opinie | Van Gogh Nationaal Park: als erfgoed marketing wordt.

Opinie: Cees van Loon

Er bestaat in Brabant een hardnekkige overtuiging: als je Vincent van Gogh maar vaak genoeg noemt, wordt elk stuk grond vanzelf cultureel erfgoed. Dat sentiment lijkt de motor achter het Van Gogh Nationaal Park, een ambitieus gebiedsproject dat zich presenteert als een gezamenlijke inspanning “om het landschap van de toekomst te bouwen”. Maar wie dieper kijkt, ziet vooral een commerciële heruitvinding van het verleden, met Vincent van Gogh als uithangbord. Natuurlijk, Van Gogh woonde en werkte op enkele plekken in Brabant. Zundert, Tilburg, Etten-Leur en Nuenen: het zijn geografische ankerpunten in zijn vroege leven. Maar de huidige race tussen gemeenten om een stukje Van Gogh te claimen, heeft steeds minder te maken met geschiedenis en steeds meer met gebiedsbranding, toerismeontwikkeling en subsidiepolitiek.

Gemeenten creëren “Van Gogh-fietsroutes” die nauwelijks langs authentieke locaties komen. Moderne kunstinstallaties worden neergezet op plekken waar Vincent nooit is geweest, maar die wel toeristisch renderen. Zelfs woonwijken, natuurgebieden en bedrijfszones worden met zijn naam verrijkt, alsof elk lapje Brabantse grond automatisch een voetafdruk van Van Gogh draagt. Het is

een instrumentalisering van erfgoed: Van Gogh wordt niet meer herdacht, maar gebruikt. De vraag dient zich aan: wanneer wordt trots opportunisme? En: hoeveel fictie kan een provincie verdragen voordat het verhaal ongelooftwaardig wordt?

Het Van Gogh Nationaal Park is in essentie een ruimtelijke coalitie van overheden, natuurorganisaties en ontwikkelaars. Er is niets mis met het beschermen van natuur, maar het koppelen van deze agenda aan Van Gogh voelt vaak geforceerd. Vincent schilderde in Brabant vooral boeren, arbeiders, donkere interieurs en armoedige buitengebieden. Zijn landschap was geen idyllisch natuurpark, maar een harde leefomgeving.

Het huidige parkbeeld – strakke paden, QR-routes, designpicknickbanken, staat daar mijlenver van af. Hier wordt niet het landschap van Van Gogh gevierd, maar het landschap van projectontwikkelaars, beleidsmakers en marketingbureaus. Van Gogh fungeert slechts als cultureel lokmiddel. Het pijnlijke is dat Van Gogh zelf nooit heeft kunnen profiteren van Brabant. Hij werd er uitgekotst, weggestuurd, misbegrepen. De man die nu als prestigeproduct wordt gebruikt, was toen vooral een lastige zonderling met weinig aanzien. Het contrast kon niet groter zijn.

Het minste wat we hem vandaag verschuldigd zijn, is eerlijkheid: over waar hij daadwerkelijk was, wat hij werkelijk voelde, en welke sporen hij écht heeft achtergelaten.

Dat vraagt om zorgvuldige omgang met zijn nalatenschap, niet om inflatie van zijn naam tot een generiek streekproduct. Nu lijkt het vooral een paraplu voor beleidsvisies, gebiedsopgaven en de zoveelste Brabantse brandingstrategie. Vincent verdient beter dan dat. Hij verdient authenticiteit.

Bron:

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100006688007128>

Activiteiten

Geen activiteiten op de agenda.

Denk mee met onze activiteiten!

We willen samen met jullie het komende jaar weer volop de natuur beleven met wandelingen, excursies, lezingen en nog veel meer. Maar daarvoor hebben we jullie creativiteit en **ideeën** nodig!

Heb je een favoriete wandelroute, een interessant thema of een leuk idee voor een activiteit? Laat het ons weten en stuur jouw idee naar info@groenenheem.nl

Samen maken we een inspirerend programma waar iedereen van kan genieten.

Doe je mee?

Colofon

Groen en Heem Actueel is het drie maandelijks orgaan van de vereniging Groen en Heem.

Correspondentie adres

Groen en Heem
Postbus 567, 5550 AN
Valkenswaard
Tel.: 040-22 60 010
info@groenenheem.nl
www.groenenheem.nl

Redactie

Eindredactie en Lay-out :
Bas Verbeek

Redactieleden:
Lambert de Brouwer, Ton Zwerts

Financieel

IBAN: NL17TRIO0391081616
KvK: 40235293

Aanwijzingen voor auteurs zijn op aanvraag verkrijgbaar bij de hoofdredacteur. Artikelen dienen digitaal te worden aangeleverd.

Adreswijzigingen

Kunnen worden doorgegeven aan de ledenadministratie:
info@groenenheem.nl

© 2025 Groen en Heem